

Plan van aanpak belofte 5

De Twentse belofte

Enschede

Ervaringsdeskundigen aan het woord:

"Regels zijn niet gemaakt voor mensen zoals ik"

"Mensen die mij echt geholpen hebben hebben regels doorbroken om mij volgens de regels te laten leven"

"Zie mij als een volledig mens, in plaats van als een beschadigd of zielig mens"

"Ik laat me helpen door mensen die waarachtig geïnteresseerd zijn in mij, niet door degenen van wie ik iets moet"

"Ik heb eerst behoefte aan warmte en begrip, maar ik weet niet hoe ik daarom moet vragen"

"Je hoeft niet onmiddellijk iets voor me op te lossen, laat me eerst eens mijn verhaal vertellen. Luister dan vooral en oordeel niet"

"De enigen die ik de weg vraag langs alle instanties zijn ervaringsdeskundigen"

"Als het gesprek niet goed loopt is een time out een simpel en effectief middel: Vraag wat er mis is, en wat er met me gebeurt"

"Gebruik de informatie die je al hebt, zodat ik niet steeds opnieuw moet vertellen"

Maar ik wil wel zelf bepalen wie welke informatie van mij mag zien"

"Het gaat niet in 1 rechte lijn beter. Het is een achtbaan, er zijn altijd weer momenten van terugval."
"Mijn (toekomstige) school/werkgever moet daar begrip voor hebben"

Inhoudsopgave

1. Aanleiding en waarom	4
2. Doel	5
3. Afbakening van de doelgroep	5
4. Hoe	6
5. Wie gaat er met wie aan de slag	9
6. Planning en fasering	9
7. Budget	9
8. Communicatie	10
9. Projectorganisatie	10

Bijlagen:

10. Wettelijke taken RMC	12
11. Data-leveringen en -analyse	12
12. Wie gaat met wie aan de slag	13
13. Wat zijn onze instrumenten op korte termijn	16
14. Wat zijn onze instrumenten op langere termijn	17
15. Mogelijkheden voor het maken van een stappenplan	17
16. Wat leerden we in 2018 van de casusaanpak voor 20 jongvolwassenen in Enschede en (20) in Apeldoorn	19

1. Aanleiding en waarom van dit Plan van Aanpak ?

De 'Twentse Belofte' is het regionaal programma voor de circa 7000 jongvolwassenen (van 16 tot 27 jaar) in Twente voor wie het behalen van een diploma en het vinden van een baan niet vanzelfsprekend is.

Het kan zijn dat zij - om welke reden dan ook - voortijdig hun school verlaten zonder diploma, of dat ze praktijkonderwijs (pro) of voortgezet speciaal onderwijs (vso) hebben gevolgd en daarmee vrijgesteld zijn van de plicht tot het behalen van een diploma.

Zonder startkwalificatie ¹⁾ hebben jongvolwassenen 7x minder kans op een zelfredzaam leven en maken ze 4x meer gebruik van (jeugd)zorgvoorzieningen dan hun leeftijdgenoten.

Daarom maken de regionale partners in de Twentse Belofte er werk van dat deze jongvolwassenen alsnog een opleiding afronden, of - als dat echt niet mogelijk is - een bij hun potentie passende plek in de samenleving vinden en behouden.

De 'Twentse Belofte 2016-2020' is op 23 september 2016 ondertekend door de wethouder onderwijs-RMC ²⁾ van Enschede, namens de Twentse gemeenten, en door de directeur van het ROC van Twente, namens de onderwijspartners v(s)o en mbo in Twente.

Sinds juli 2017 is er een stuurgroep Twentse Belofte, bestaande uit gemeentebestuurders (jeugd)zorg, onderwijs en werk, schoolbestuurders vanuit mbo en (passend) voortgezet onderwijs en een vertegenwoordiger van het ministerie van onderwijs (OCW).

Deze stuurgroep gaf in 2018 opdracht voor een bestuurlijke conferentie met alle betrokken regiobestuurders (van gemeenten en onderwijs) om afspraken te maken over de concrete uitvoering van Belofte 5. De volgende afspraken zijn daar gemaakt:

- De leeftijd van de doelgroep van Belofte 5 wordt uitgebreid met de leeftijdsgroep 23-27 jaar tot alle jongeren zonder startkwalificatie en zonder schoolinschrijving van 16 tot 27 jaar. Juist de iets oudere jongeren hebben de beperking ervaren van het niet beschikken over een diploma. De risico's op uitval voor deze groep blijven hoog en er is nog een kans deze te beperken.
- Iedere gemeente zal per 1 april 2019 een door het college goedgekeurd Plan van Aanpak hebben voor de Twentse belofte 5. Inmiddels is 1 april verlengd tot 17 april.

Dit is het Plan van Aanpak voor Twentse Belofte 5 van Enschede.

Enschede kiest voor de optie "klein beginnen". In het eerste jaar zullen we 40 jongvolwassenen van 16 tot 27 jaar actief benaderen om verder te komen richting het afronden van een opleiding.

De Twentse Belofte

De Twentse Belofte als geheel bestaat uit 5 beloften:

1. Jongeren krijgen goede begeleiding in de overgang van v(s)o naar mbo,
2. Het onderwijs sluit aan op de ontwikkeling en behoefte van de jongeren,
3. Er is begeleiding van schoolverlaters naar de arbeidsmarkt,
4. Jongeren worden op de arbeidsmarkt goed begeleid en blijven daardoor ook aan het werk,
5. Alle jongeren die toch uitvallen of al eerder uitgevallen zijn worden opgevangen en begeleid, met als centrale vraag: wat heeft de jongeren nodig om tot ontwikkeling te komen ?

De eerste drie beloften vallen vooral onder de verantwoordelijkheid van het onderwijs. De laatste twee beloften vallen vooral onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten.

¹⁾ Een startkwalificatie is een diploma op niveau mbo-2, havo of vwo;

²⁾ RMC staat voor de Regionaal Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten. Per 1 januari 2019 is een wetswijziging van kracht van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs die tot doel heeft om alle jongeren van 12-23 jaar zonder startkwalificatie optimaal te ondersteunen in het vinden van een passende plek dankzij een sluitend regionaal vangnet van partijen uit onderwijs, gemeenten, arbeid en zorg. In het bijzonder gaat het hier om jongeren op het voortgezet speciaal onderwijs, praktijkonderwijs, vmbo en mbo die extra aandacht nodig hebben voor een kansrijk toekomstperspectief. Zie bijlage 1 voor de wettelijke taken.

Belofte 5

Belofte 5 van de Twentse Belofte focust op de jongeren die toch uitvallen of al eerder uitgevallen zijn en houdt het volgende in:

Jongeren die het niet is gelukt om een onderwijstraject succesvol af te ronden en ook geen werk hebben gevonden, worden opgevangen en begeleid. Deze jongeren worden op alle mogelijke manieren (leefgebieden) gestimuleerd om alsnog een onderwijstraject te volgen of een andere passende dag-invulling te vinden. Persoonlijke aandacht staat daarbij voorop. We laten ze niet los, maar blijven ze, in ieder geval tot ze 27 jaar zijn, actief volgen. We houden van alle jongeren van 16 tot 27 jaar bij waar ze na het voortgezet onderwijs (VO) terechtkomen.

2. Doel

Jongvolwassenen tot 27 jaar zonder startkwalificatie en zonder actuele schoolinschrijving worden op alle mogelijke manieren (leefgebieden) gestimuleerd om alsnog een onderwijstraject te volgen of een bij hun potentie passende dag-invulling te vinden en te behouden.

Dit doel is wettelijk omschreven ³⁾, past in het Coalitieakkoord 2018 ⁴⁾, in de doelen van de Programmabegroting 2019-2022 ⁵⁾ en in de leidende principes van het Sociaal Domein ⁶⁾.

3. Afbakening van de doelgroep

In maart 2019 leverden het Inlichtingenbureau (IB) en Kennispunt Twente aan de gemeente Enschede de volgende aantallen jongvolwassenen zonder startkwalificatie en zonder actuele schoolinschrijving:

Prioriteit	16-23 jaar	23- 27 jaar	Totaal	Waarvan: Bekend bij de gemeente	Waarvan: Niet bekend bij de gemeente
1	200	12	212	80	132
2	117	5	122	50	72
3	341	31	372	118	254
4	58	6	64	56	8
5	126	17	143	136	7
Nog niet toegekend aan een prioriteit		289	289	64	225
Totaal	842	360	1.202	504	698

³⁾ In artikel 8.3.2 van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB), artikel 17b lid 1 van de Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO), artikel 10f van de Participatiewet (PW), artikel 2.1 lid f van de Jeugdwet (JW) en artikel 1.1 lid g van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO);

⁴⁾ Zie Coalitieakkoord Sociaal Domein en Jeugd, p 13-14: "We leggen een expliciete verbinding tussen de Jeugdwet, Wmo en Participatiewet. Uitgangspunt is dat onze inzet bijdraagt aan de gezondheid en participatie van onze inwoners. We focussen onze zorg op de volgende generatie. We gaan er vanuit dat algemene voorzieningen op wijk- en buurniveau onze inwoners voldoende ondersteunen. Daarna komen de aanvullende individuele voorzieningen in beeld.";

⁵⁾ Doelen: Veilig opgroeien en talenten ontwikkelen, financieel zelfstandig zijn, participeren in de samenleving, betaalbaar stelsel houden;

⁶⁾ Leidende principes van het Sociaal Domein: Het Sociaal Domein werkt aan de hand van drie leidende principes:

A. De bedoeling van ons handelen in het sociaal domein is inwoners te helpen duurzaam perspectief voor zichzelf te ontwikkelen en zo hun zelf- en samenredzaamheid vergroten. Daarbij stemmen we ons handelen af op de mate waarin inwoners hun eigen verantwoordelijkheid (kunnen) nemen. We zorgen ook dat misbruik en oneigenlijk gebruik niet loont.

B. Waar onze 'standaard instrumenten' niet voldoende gaan we over op een aanpak op maat, waarbij we een bewuste afweging maken tussen de rechtmatigheid, de kosten en de eigen inzet van de inwoner. Dit betekent dat we bij aanpak op maat zoeken naar de ruimte binnen regelgeving en, waar die ruimte er niet is maar wel nodig, zoeken naar alternatieven om te doen wat nodig is.

C. We werken vanuit de denk- en leefwereld van de inwoners. Om dit te bereiken bedenken we oplossingen samen met inwoners. En werken we samen: intern als één organisatie en extern met andere organisaties.

De doelgroep van belofte 5 in 5 prioriteiten

De doelgroep van belofte 5 zijn jongeren en jongvolwassenen van 16 tot 27 jaar zonder startkwalificatie en zonder actuele schoolinschrijving. Deze jongeren en jongvolwassenen worden maandelijks via een lijst aangeleverd door het Inlichtingenbureau (landelijke monitoring) en Kennispunt Twente (regionale verrijking). In deze doelgroep wordt onderscheidt gemaakt in 5 prioriteiten:

1. Prioriteit 1 jongeren en jongvolwassenen: geen startkwalificatie, geen actuele schoolinschrijving, geen bron van inkomsten
2. Prioriteit 2 jongeren en jongvolwassenen: geen startkwalificatie, geen actuele schoolinschrijving, inkomsten tot 300 euro per maand
3. Prioriteit 3 jongeren en jongvolwassenen: geen startkwalificatie, geen actuele schoolinschrijving, inkomsten van 300 euro of meer per maand
4. Prioriteit 4 jongeren en jongvolwassenen: geen startkwalificatie, geen actuele schoolinschrijving, aanvullende uitkering
5. Prioriteit 5 jongeren en jongvolwassenen: geen startkwalificatie, geen actuele schoolinschrijving, volledige uitkering

In deze tabel valt verder op dat we drie groepen jongvolwassenen van 23 tot 27 jaar missen. Voor deze gegevenslevering bestaat geen wettelijke grondslag. Jongeren met een goed inkomen hebben geen recht op ondersteuning vanuit de Participatiewet en de jongeren met een uitkering zijn al bij de gemeente in beeld en daarom is er geen wettelijke noodzaak om die gegevens opnieuw te leveren. Dit betekent dat we zelf in onze uitkeringsadministratie moeten kijken wie onder de vierde en vijfde groep valt. En dat we de contactgegevens van de derde prioriteit van 23 tot 27 niet hebben. Zie voor meer uitleg over data-leveringen van IB-Kennispunt en de data-analyse bijlage 2.

Doelgroep-keuze van Enschede

Enschede kiest voor de optie “klein beginnen”. In het eerste jaar zullen we uit elke prioriteit (1,2,4 en 5) 10 jongvolwassenen actief benaderen, totaal 40.

We kiezen daarbij voor 40 jongvolwassenen waarin potentie zit op leren en werken, maar die daarin nu nog belemmeringen ondervinden.

Van deze pilot van een jaar leren we hoe we deze jongeren de best passende oplossing kunnen bieden. Aan het eind van het jaar wordt dit geëvalueerd en gaan we dat wat werkt opschalen naar een grotere groep.

De groep in prioriteit 3 beleggen we bij het team Leren en Werken van Werkplein Twente. Dit betekent dat we procesafspraken gaan maken welke gegevens over de doelgroep hoe en aan wie aangeleverd gaan worden en hoe we gebruik maken van ondersteuning die al aanwezig is. Het is niet de bedoeling om de jongeren een nieuw gezicht voor te schotelen als dat niet noodzakelijk is voor de jongere zelf. De gegevens van de leeftijdsgroep 23 – 27 jaar in prioriteit 3 zijn niet beschikbaar dus die kunnen we nu ook niet aanleveren.

4. Hoe

Met de doelgroep in plaats van over de doelgroep

Veel jongeren die zijn uitgevallen zetten zich af tegen volwassenen en met name tegen hulpverleners. Hen bereiken en hen bewegen om hulp te aanvaarden kan heel lastig zijn. Hoe beweeg je een jongere om dit te aanvaarden? Een ervaringsdeskundige kan hierin de brug zijn.

Verandering kan pas plaatsvinden als er erkenning is voor de situatie waarin de jongvolwassene zich bevindt. Luisteren zonder oordeel is daarin een voorwaarde, de gesprekspartner moet de eigen maatstaven los kunnen laten om op zoek te kunnen gaan naar de motivatie bij de jongere die van binnenuit komt. Deze jongvolwassenen zijn niet voor niets uitgevallen. Ze zijn uit beeld geraakt en

hebben de ruimte nodig om weer gezien te worden. Dit kost tijd en aandacht en vraagt gelijkwaardigheid in het gesprek. Voor gelijkwaardigheid helpt het enorm als de gesprekspartner een ervaringsdeskundige is. Zodat het gesprek begint met herkenning en de jongeren zich niet minder hoeven te voelen. Ze mogen zijn wie ze zijn. Op deze manier wordt werkelijk contact gemaakt en komt er vervolgens ruimte voor het potentieel dat aanwezig is. Deze jongeren terug in regels proberen te persen werkt juist averechts. Ze de ruimte geven om hun eigen weg te gaan, op basis van motivatie, talent en in kleine stapjes, werkt wel. Om deze jongeren te begeleiden moeten we leren vanuit de jongere zelf te denken.

Ervaringsdeskundigen wijzen ons de weg, zoals zij ook hun lotgenoten de weg kunnen wijzen. Wij geven hen daarom een structurele inbreng in het beleid en in de uitvoering van belofte 5. In de regionale bestuurlijke en ambtelijke conferenties voor Belofte 5 hebben de ervaringsdeskundigen al inbreng gehad. Dit leidde tot citaten die zijn opgetekend op het titelblad van dit Plan van Aanpak. In Enschede wordt de inbreng van ervaringsdeskundigen ook bij de uitvoering georganiseerd, zie paragraaf 5.

Gegevensuitwisseling als basis

Om tot een goede ondersteuning te komen is het nodig om alle beschikbare informatie over deze jongeren te benutten. De wettelijke grondslag (AVG) hiervoor ligt in de bij het doel genoemde artikelen van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (wijziging per 1 januari 2019), de Wet Voortgezet Onderwijs, de Participatiewet, de artikelen 7.1.1-7.4.5 Jeugdwet en de artikelen 22 en 23 van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning ⁷⁾). Ook is het nodig om instrumentarium te kunnen inzetten vanuit minimaal deze vier wetten. Ten behoeve van de AVG is het nodig om in dit Plan van Aanpak de functionarissen te noemen die over de gegevens kunnen beschikken.

Hoe selecteren we de eerste 40 jongvolwassenen ?

Er worden persoonlijke contactgegevens van 100 jongvolwassenen (25 uit elk van de vier doelgroepen/prioriteiten) aangeleverd aan het Actieteam voortijdig schoolverlaten ⁸⁾). Ook is van deze jongvolwassenen helder of en bij welke organisatie-onderdelen van de gemeente ze bekend zijn.

Er worden geen gegevens aangeleverd van jongvolwassenen die onder de actuele caseload van een wijkcoach vallen, tenzij de wijkcoach er zelf mee komt.

Er worden geen gegevens aangeleverd van statushouders die onder de actuele caseload van het regieteam statushouders vallen, tenzij de casusregisseur er zelf mee komt.

Er worden geen gegevens aangeleverd van jongvolwassenen die onder de actuele caseload van het team Loonkostensubsidies (LKS) vallen, tenzij de casusregisseur uit dat team er zelf mee komt.

Er worden geen gegevens aangeleverd van jongeren die onder de Wajong vallen.

Het Actieteam vormt de eerste filter van 100 naar 40, mede omdat daar eerder al een aanpak op 'onzichtbare jongeren' is vormgegeven.

Staat de jongere op de lijst voor herindicering Jeugdzorg/Wmo, dan is er afstemming in het Actieteam.

We kiezen voor jongvolwassenen die perspectief hebben op leren en werken, al is dat op dit moment mogelijk nog ver weg.

⁷⁾ De gegevenslevering ten behoeve van de RMC-functie in de WEB wordt mogelijk gemaakt door een algemene maatregel van bestuur die aansluit bij de Algemene Wet Onderwijs (AWO). De gegevensuitwisseling ten behoeve van artikel 10f van de Participatiewet is geregeld in artikel 64 van de Participatiewet en nader toegelicht in de Verzamelwet SZW 2017. Artikel 64, eerste lid, van de Participatiewet bepaalt dat de Minister van OCW (waaronder DUO valt) aan het college alle gegevens verstrekt die deze nodig heeft voor de uitvoering van de Participatiewet. Het derde lid van dit artikel bepaalt dat de aanvraag door en levering aan gemeenten kan geschieden via het Inlichtingenbureau.

De clausulering – die bepaalt dat de gegevenslevering zich beperkt tot drie genoemde OCW-wetten – is vervallen met ingang van 1 januari 2017 (Stb. 2017, 471).

⁸⁾ Het Actieteam is een multidisciplinair team met mensen vanuit onderwijs, werk & inkomen en zorg. De jongere wordt daar besproken na een melding door school of melding voor een uitkering. Het team bestaat ruim 10 jaar.

De jongeren uit prioriteit 1 en 2 (zonder inkomen of met een laag inkomen) zullen merendeels de ingewikkelde casussen hebben.

De jongeren uit prioriteit 4 en 5 zijn al bij de gemeente bekend. Uit die groep zullen we fifty-fifty voor de (relatieve) 'quick-wins' kiezen en voor de weerbarstiger casussen.

De quick-wins zijn casussen waarvoor we met een eerste onorthodoxe doorbraak al vrij vlot resultaat kunnen behalen. Resultaten behalen is immers altijd motiverend.

Van de weerbarstiger situaties kunnen we misschien wel het meest leren over onze samenwerking.

Als het voor ons al ingewikkeld is, hoe moet het dan wel niet voor de jongere zijn ? Als wij de weerbarstiger multi-probleem-casussen leren hanteren, dan gaan we in de toekomst meer resultaat behalen.

Wanneer is deze aanpak een succes ?

- Als de 40 jongeren in beeld zijn, zich gehoord voelen en als we met hen in gesprek kunnen blijven;
- Als de jongvolwassenen in beweging komen op het gebied van opleiding en werk, bijvoorbeeld door het behalen van een startkwalificatie, maar het kan ook zijn doordat ze andere stappen zetten: Mobility Mentoring, IPW-maatwerk aanpak e.d.
- Als de werkzame bestanddelen uit de 'pilot' met een kleine groep kunnen worden opgeschaald, zodat alle 1200 jongeren een kans krijgen.

De stip op de horizon

Het multidisciplinair Actieteam ⁹⁾ heeft een aantal wensen meegegeven voor de werkwijze, op basis van hun 10 jaar ervaring met deze doelgroep. Zij zijn ervan overtuigd dat dit op de langere termijn kosten bespaart. Deze ambitie sluit mooi aan bij de ervaringen in de rest van het land en internationaal:

1. Eén herkenbare laagdrempelige entree voor jongeren waar samen met de jongere wordt beoordeeld wat die nodig heeft;
2. Bij die 'gekwalficeerde intake' zijn alle benodigde disciplines betrokken
3. Er is genoeg tijd om de jongere te leren kennen, vertrouwen op te bouwen en meerdere leefgebieden in kaart te brengen, vóórdat een traject wordt ingezet. Zo nodig met een huisbezoek om de thuissituatie te leren kennen;
4. Eén contactpersoon (regisseur) per jongere die het hele traject mee gaat (obv. zelfgekozen klik: JIM/JIP?);
5. De caseload zou daarom ca 50 moeten zijn (nu is dat ruim het dubbele);
6. Eén (toekomst)plan per jongere dat regelmatig geëvalueerd wordt met de jongere;
7. Geen dubbel werk als er al een professionele contactpersoon is van een ander(e) organisatie(onderdeel);
8. Gegevensdeling mogelijk maken, met toestemming van de jongere;
9. Rekening houden met stappen vooruit en achteruit, terugvalopties;
10. De afspraak om jongvolwassenen pas los te laten als de '**Big 5**' geregeld zijn:
 - a) support,
 - b) wonen,
 - c) school en werk,
 - d) inkomen en schulden,
 - e) welzijn en gezondheid.

Deze werkwijze zien we als stip op de horizon. Er zijn meerdere wegen om daar te komen. We hebben gekozen voor klein beginnen.

⁹⁾ Het Actieteam is een multidisciplinair team met mensen vanuit onderwijs, werk & inkomen en zorg. De jongere wordt daar besproken na een melding door school of melding voor een uitkering. Het team bestaat ruim 10 jaar.

Met dit project willen we leren door “te doen”. Dit project zal gefaseerd ingebed moeten worden in de organisatie. Dit vraagt regelmatig evaluatie en indien nodig bijstelling, het is een dynamisch proces. Deze bijstelling kan zowel in budget, planning, bezetting als proces plaats vinden. Na een jaar zal er een Plan van Aanpak voor het vervolg opgesteld worden.

Het is een utopie dat alle jongeren en jongvolwassenen straks een startkwalificatie hebben. Wij willen de jongeren en jongvolwassenen in ieder geval de kans geven om hun talenten naar potentie te ontwikkelen, zodat zij in staat zijn zelfstandig een plek in de samenleving te vinden. Daarnaast is de ondersteuning voor de doelgroepen 1 en 2 op vrijwillige basis zonder verplichtingen. Dit verhoogt de kans dat jongeren en jongvolwassenen geen ondersteuning willen ontvangen of kunnen gaan afhaken. Een bijkomend voordeel is dat vanuit vrijwilligheid de intrinsiek motivatie aanwezig is en dit verhoogt de slagingskans.

5. Wie gaat met wie aan de slag

De concrete aanpak en werkwijze voor de pilot is opgenomen in bijlage 3.

6. Planning en fasering

Het gehele project Belofte 5 kent een globale planning:

1^e fase tot 18 april 2019: bepalen van de doelgroep voor fase 2, inrichten werkverdeling intern en collegebesluit maken

2^e fase van 18 april 2019 tot april 2020: pilot met 40 jongvolwassenen, gezamenlijk leren en ontwikkelen van de werkwijze en de instrumenten. Er komt een nieuw Plan van Aanpak voor het vervolg.

3^e fase vanaf april 2020: opschalen van de werkzame bestanddelen in een nader te bepalen tempo.

7. Budget

Enschede zal dekking van de pilot claimen vanuit het regionaal vsv-budget voor De Twentse Belofte. Als achtervang dekken we de pilot uit het Participatiebudget.

	fte 2019	Begroting in euro's
Kosten		
Loonkosten (ambtelijk) voor 1 jaar		
Casusregisseur extra	1 fte	75.000
Projectregisseur	0,4 fte	39.000
Kwaliteitsmedewerker werkprocessen	0,2 fte	15.000
Data-analist	0,05 fte	4.000
Totaal Personeelskosten		133.000
Overige kosten		
a) training	pm	pm
b) vergoeding ervaringsdeskundige uurtarief vrijwilliger € 12,50 uurtarief professional € 55,-	pm	pm
c) leer- en escalatietafels	pm	pm

d) werkbudget casusregisseur irt. jongere	pm	pm
Totaal Overige kosten	pm	pm
Totaal Projectkosten		133.000
Dekking		
Dekking Twentse Belofte		pm
Dekking Participatiebudget	1 fte plus ca. 25.000 werkbudget	100.000
Dekking Transformatiebudget Sociaal Domein		pm
Personeelsbudget	0,65 fte	58.000
Totaal Dekking	fte's	158.000
Totaal Financiering		+25.000

8. Communicatie

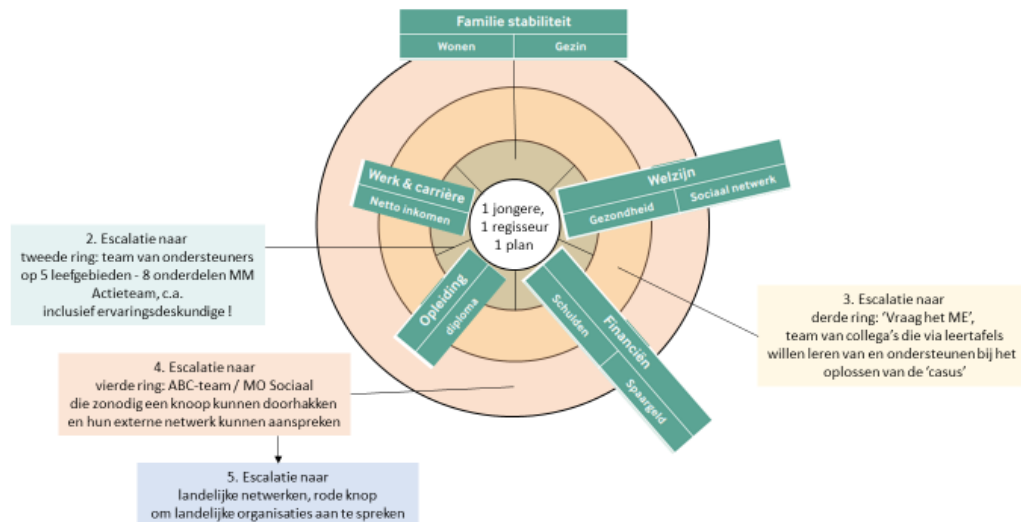
De communicatie wordt regionaal vanuit de Twentse Belofte georganiseerd.

Bij de volgende bestuurlijke conferentie op 18 april zal een persmoment zijn. Mariska ten Heuw coördineert dit als regionaal portefeuillehouder met haar communicatieadviseur en neemt contact op met de collega-communicatieadviseurs.

Om 18 april echt een “momentum” te laten zijn wordt gevraagd om de collegebesluiten pas op 18 april openbaar te maken.

9. Projectorganisatie

- Regionale opdrachtgever: Mariska ten Heuw, draagvlak creëren, bestuurlijke besluiten nemen en verbinding zoeken vanuit leren en werken.
- Lokaal bestuurlijk verantwoordelijke: [Arjan Kampman](#), draagvlak creëren, bestuurlijke besluiten nemen, stuurgroep van de Twentse Belofte.
- Opdrachtgever: [Rob van Straaten](#), draagvlak creëren, faciliteren daar waar bestuurlijke besluiten en afspraken gemaakt moeten worden, capaciteit beschikbaar stellen.
- Opdrachtnemer - projectregisseur: [Ypkje Grimm](#), het uitwerken van het plan van aanpak in samenwerking met de andere Twentse gemeenten. Evenals het implementeren van het plan van aanpak in Enschede en het dienen als vraagbaak voor de organisatie.
-

Randvoorwaarden

Randvoorwaarden die de projectleider aan de opdrachtgever stelt:

- Samenwerking met ketenpartners (Onderwijs, Werkplein, Zorg)
- Deelname vanuit de uitvoering aan de leer- en escalatietafels van het RMC
- Kennispunt zorgt voor analyse van data en monitoring op het sociaal domein

Randvoorwaarden die het project aan de opdrachtgever stelt:

- draagvlak creëren
- faciliteren daar waar bestuurlijke besluiten en afspraken gemaakt moeten worden
- capaciteit beschikbaar stellen

Randvoorwaarden aan de casusregisseur:

- Kennis van de leefwereld van jongvolwassenen
- Vaardigheden om contact te maken, onbevooroordeeld te luisteren en vertrouwen op te bouwen
- Ervaring met de problematiek op verschillende leefgebieden
- Oplossingsgericht en doorzettingsvermogen
- Op tijd weten op te schalen

Bijlagen

1. Wettelijke taken RMC

De Wet Educatie en Beroepsonderwijs is per 1 januari 2019 gewijzigd, inzake regionale samenwerking voortijdig schoolverlaten en jongeren in een kwetsbare positie.

De wettelijke taken van de RMC's zijn nu:

- Registreren en volgen van alle jongvolwassenen tussen de 16 en 23 jaar die geen startkwalificatie hebben en geen actuele schoolinschrijving, (dus ook de schoolverlaters van pro en vso)
- Het (laten) begeleiden en stimuleren van deze jongvolwassenen tussen de 16 en 23 jaar om zichzelf door te ontwikkelen naar het alsnog behalen van een diploma en/of een passende en duurzame plek in de maatschappij
- Het opstellen van een regionaal programma
- Het organiseren van regionaal bestuurlijk overleg van gemeenten en scholen
- Afstemming ondersteuningsaanbod gemeenten, samenwerkingsverbanden vo en mbo-instellingen
- Uitbreiding: het volgen van leerlingen uit praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs
- Uitbreiding: regionale samenwerking rond leerplichtige leerlingen van 12 tot 18 jaar
- Uitbreiding: overleg RMC-contactgemeente met partijen uit domeinen arbeid en zorg

2. Data-leveringen en -analyse

Het Inlichtingenbureau levert Enschede via Kennispunt Twente maandelijks gegevens aan van de jongvolwassenen van 16 tot 27 jaar zonder startkwalificatie en zonder actuele schoolinschrijving.

Echter niet alle jongvolwassenen tussen 23 en 27 jaar zonder startkwalificatie en zonder actuele schoolinschrijving staan op deze lijst. Dat heeft te maken met de wettelijke doelbinding van de gegevens. De Wet Educatie en Beroepsonderwijs onderbouwt alleen de levering van gegevens tot 23 jaar ten behoeve van de RMC-taak. De Participatiewet onderbouwt alleen de levering van gegevens van jongeren die minder dan de uitkeringsnorm verdienen. Dus de jongeren die meer dan de uitkeringsnorm verdienen en de jongeren met een uitkering staan hier niet op.

Alle jongeren hebben geen actuele schoolinschrijving	RMC wetgeving 16-23 jaar	Participatie wetgeving
Prio 1 Jongeren zonder inkomen		
Prio 2 Jongeren met een inkomen RMC < € 300 Participatiewet < € 475		
Prio 3 Jongeren met een inkomen RMC >€ 300 Participatiewet > € 475	Worden opgepakt door het Werkplein	Staan niet op de lijst: niet in beeld Worden opgepakt door het Werkplein
Prio 4 Jongeren met een aanvullende uitkering		Staan niet op de lijst: UWV/intern in beeld vanwege uitkering
Prio 5 Jongeren met een volledige uitwerking		Staan niet op de lijst: UWV/intern in beeld vanwege uitkering

NB:

*) Er kunnen fouten in staan, doordat jongeren niet inschreven staan, in het buitenland studeren etc.

**) Gegevens die ontbreken zijn: inkomsten van zelfstandigen, alimentatie, woon- en leefsituatie, diploma's van particuliere en/of buitenlandse opleidingen.

In Enschede zijn we daarom bezig de volgende koppelingen tot stand te brengen op BSN-nummer. De gebruikte BSN-nummers worden gehasht, zodat ze niet zijn terug te herleiden naar herkenbare personen. Wel kennen we dan de aantallen jongvolwassenen aan de hand van de volgende vragen:

Vragen data-analyse stap 1:

- Hoeveel jongeren uit de doelpgroep doen beroep op de gemeentelijke voorzieningen ?
- Met hoeveel jongeren is contact en bij welk organisatie-onderdeel ?
- Hoeveel jongeren komen in 2 of meer bestanden voor ?
- Hoeveel jongeren vallen onder de opdracht aan het Werkplein (zijn aan het werk) ?
- Bij hoeveel jongeren is bestaanszekerheid in het geding (geen inkomen, schulden, huisvesting) ?
- Hoeveel zijn bekend bij de Stadsbank ?
- Hoeveel vallen er onder de Wijkteams ?
- Hoeveel jongeren nemen deel aan Dagbesteding ?
- Hoeveel zijn bekend bij Beschermd Wonen ?
- Hoeveel zijn statushouder ?
- Hoeveel zijn NUG-ger ?
- Hoeveel zijn bekend bij UWV (Wajong en WW) ?
- Hoeveel zijn bekend bij Reclassering ?
- Bij hoeveel jongeren is sprake van beperking ?
- Risico op criminaliteit ?

3. Wie gaat met wie aan de slag

Werkwijze

De leden van het Actieteam krijgen de opdracht om te selecteren welke jongere door wie wordt benaderd en ondersteund. Zij hebben of krijgen toegang tot de gegevens van de hele doelgroep.

De eerste 40 jongvolwassenen die door het Actieteam geselecteerd zijn voor de pilot worden actief benaderd door 1 verantwoordelijke casusregisseur, die daarvoor wordt vrijgemaakt.

Dit kunnen ook twee personen zijn voor ieder een halve fte, zodat ze elkaar als sparringpartner hebben en een jongere waarmee ze geen klik hebben een alternatief heeft. Deze casusregisseur heeft zo'n 30 uur per jongere te besteden.

Deze 1 of 2 casusregisseurs krijgen de opdracht om aan de slag te gaan met de doelstelling en hebben daarmee ook toegang tot de voor hun relevante gegevens:

De doelgroepen 1 en 2 vragen mogelijk een andere benadering dan 4 en 5, omdat de jongvolwassene nog onbekend kan zijn bij de gemeente.

Er wordt een wijze van registreren opgezet om de voortgang rond de jongvolwassenen te monitoren. Dit zal vergelijkbaar zijn met de registratie rond het Actieteam, zodat verschillen in resultaat zichtbaar worden.

Doelgroepen 1 en 2:

Is de jongvolwassene bekend bij de gemeente ? Ja/Nee

Zo Ja, dan stemt de casusregisseur af met andere betrokken begeleiders intern/extern

Zo Nee, dan legt de casusregisseur contact. Zo mogelijk eerst telefonisch, dan brief, dan afspraak (evt huisbezoek), maar het kan zijn dat dit niet werkt. In dat geval wordt contact gelegd via hun sportclub, via hun hangplek of via de kerk of de moskee.

Doelgroepen 4 en 5:

De jongvolwassene is bekend bij de gemeente !

Is er actueel contact ? Ja/Nee

Zo Ja, dan stemt de casusregisseur af met andere betrokken begeleiders intern/extern

Zo Nee, dan legt de casusregisseur contact. Zo mogelijk eerst telefonisch, dan brief, dan afspraak (evt huisbezoek), maar het kan zijn dat dit niet werkt. In dat geval wordt contact gelegd via hun sportclub, via hun hangplek of via de kerk of de moskee.

De casusregisseur wordt in principe de mentor voor deze jongeren, tenzij er echt geen persoonlijke klik is. In dat geval vragen we de tweede collega, een ervaringsdeskundige of een persoon uit het eigen netwerk van de jongere om die rol te vervullen en het hele proces mee te lopen.

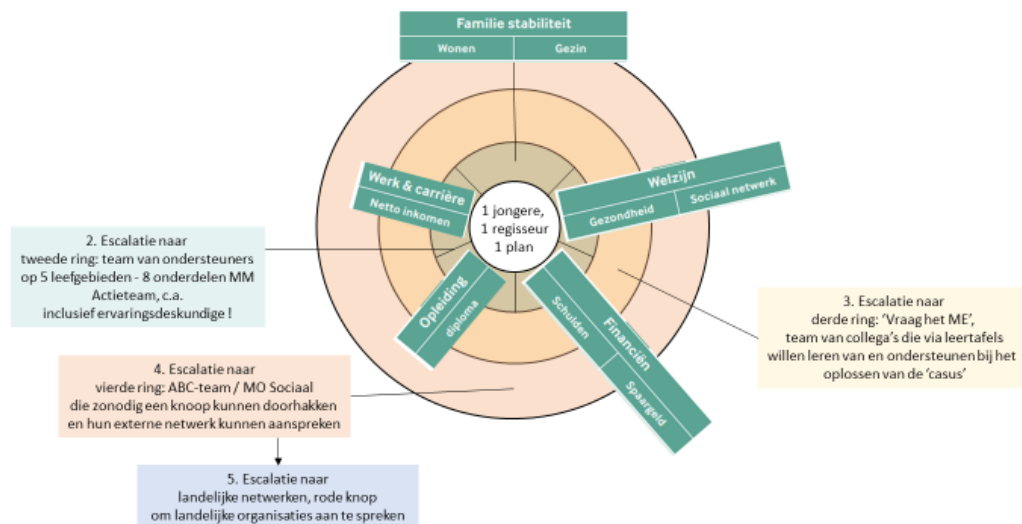
Stappenplan

De casusregisseur maakt samen met de jongvolwassene een stappenplan naar een meer zelfredzame toekomst op meerdere leefgebieden. Leidraad bij dat plan kan zijn dat wat het best past bij de jongvolwassene. Intern ligt de voorkeur bij de methode Mobility-Mentoring, maar er kan ook gebruik worden gemaakt van de Maatwerk-canvas IPW, van het PIP Statushouders, Mijn Pad of het Toekomstplan voor jongvolwassenen cf de pilot in Hengelo. Zie bijlage 6.

De casusregisseur bespreekt met de jongere wat de eerste doorbraak is in het stappenplan. Wat maakt dat de jongere vertrouwen gaat krijgen in een goede afloop ?

Escalatie-niveaus (kringen)

Voor de casusregisseur (en de jongere) zijn meerdere kringen van escalatie beschikbaar om doorbraken voor de 40 jongvolwassenen te realiseren:

Eerste ring:

- Casusregisseur: 1 fte ntb, contact leggen en onderhouden met de jongere, vertrouwen opbouwen, (toekomst-/maatwerk-)plan maken en helpen uitvoeren, zonodig tijdig escaleren

Tweede ring:

- Kwaliteitsmedewerkers RMC-werkprocessen: Inge Grit en Frank Morshuis, draagvlak creëren, faciliteren in het inbedden van de uitwerkingen voortkomend uit het plan van aanpak dienen is vraagbaak voor de organisatie.

Er moeten werkafspraken gemaakt worden over het registreren en rapporteren in de dossiers van de jongeren en jongvolwassenen. Zodat er enige uniformiteit in dossier vorming zit, het overzicht blijft bestaan en managementinformatie uitgedraaid kan worden.

- Data-analist: Jasper van Heuven, levert periodiek managementrapportages aan. Bij hem zullen de data van IB-Kennispunt maandelijks binnenkomen en met een druk op de knop gelinkt worden aan de actuele situatie in de gemeentelijke bestanden. Dit vormt de basis voor het werk van de casusregisseur en op termijn het Actieteam vsv.
- Projectteam:
Actieteam vsv + collega's van:
 - Wonen en gezin: Susan Schepers, Hiddo Born en wijkteams
 - Welzijn - gezondheid en sociaal netwerk: stadsdelen en wijkteams
 - Financiën - schulden en spaargeld: Agnes Eshuis, Alifa, Humanitas, Stadsbank, Bewindvoerders
 - Opleiding: Actieteam, regionaal team Leren en Werken en mbo
 - Werk & Carrière: idem
 - Beoordelingsteam: Marieke Wichern en Siham Zariouh
 - Zonodig:
 - Regieteam statushouders: Nita Kartoidjojo, Karine Venezia
 - Reclassering: Shahina Nazir, Gino Kleverwal

Derde ring:

- Inzet leertafels en escalatietafels via Femke Doornbos
- Vraag het ME

Werkwijze overige jongvolwassenen

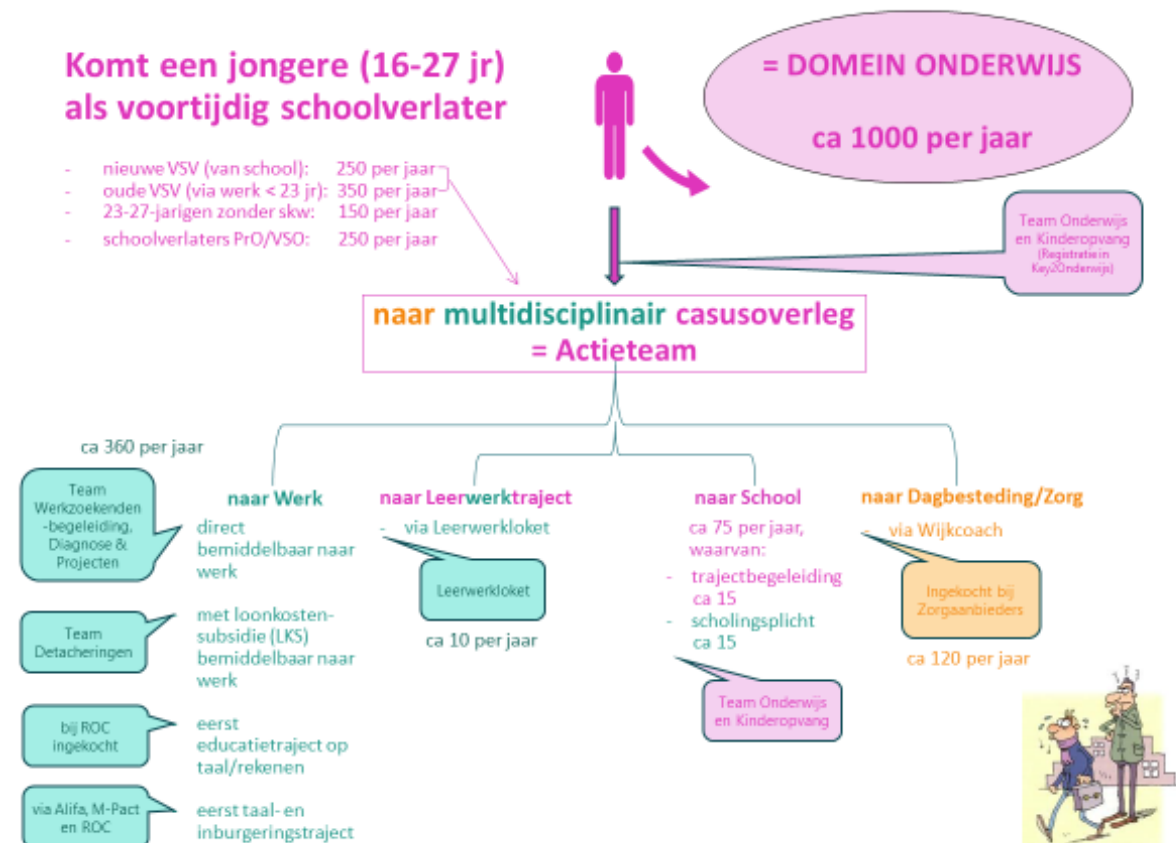
De werkwijze voor de overige jongvolwassenen zonder startkwalificatie blijft zoals die nu is. Ingang is de werkwijze van het Actieteam. De jongere wordt daar besproken na een melding door school of melding voor een uitkering. Het Actieteam volgt de jongere en bepaalt welke discipline de regie heeft op het vervolg.

- Licht het zwaartepunt bij onderwijs, dan neemt de consultant RMC de regie,
- Licht het zwaartepunt bij werk&inkomen, dan neemt de consultant W&I de regie,
- Licht het zwaartepunt bij zorg, dan neemt de wijkcoach de regie ¹⁰⁾.

De huidige werkwijze van het Actieteam wordt geïllustreerd in de figuur op bladzijde 16.

Jongeren waar geen contact mee is worden via de RMC-consulenten benaderd. Dit is geen officieel beleid en sneuvelt nu zodra de werkdruk oploopt.

¹⁰⁾ Dit is meestal niet de wijkcoach in het Actieteam, maar een collega in het stadsdeel waar de jongere woont

4. Wat zijn onze instrumenten op korte termijn

In eerste instantie maken we gebruik van bestaande instrumenten in een context met meer aandacht en begeleiding. Tijdens evaluatie zoeken wij naar mogelijke benodigde instrumenten die ontwikkeld moeten worden om de ondersteuning te verbeteren.

De ondersteuning van de jongeren vindt plaats zowel vooraf als tijdens de schoolperiode. Dit gebeurt in het kader van De Twentse Belofte 1-4.

Er wordt – met name door het team LKS– intensief samengewerkt met de scholen en werkgevers om een goede ondersteuning in de overgang van school naar werk te realiseren.

Medewerkers gemeente kunnen nu gebruik maken van de volgende instrumenten:

Werk&Inkomen - medewerkers:

- Mobility Mentoring, om meerdere leefgebieden in kaart te brengen
- DirectWerk
- Leerwerktrajecten
- Workshops/training
- Jobcoaching
- Educatie (in taal, rekenen en inburgering)
- ROZ (Regionale Organisatie Zelfstandigen)
- Voorschakeltrajecten en LoonKostenSubsidie (LKS)

MO - medewerkers:

- Maatwerkplan IPW
- Maatschappelijke prijslijst
- Wijkgilde
- Vrijwilligerswerk

- Ontmoetingsclusters
- Power/Activering
- Arbeidsmatige dagbesteding
- Dagbesteding
- Nieuw Beschut
- VIP (Voortraject Integratie & Participatie van Roma)
- Pro Jonge Moeders
- Schuldhulpmaatjes
- Educatie (zie hierboven)

MBO-medewerkers ¹¹⁾:

- Doorstroomdossier vmbo-mbo
- Eerste lijn: studieloopbaanbegeleiders en teamdeskundigen
- Tweede lijn: Loopbaancentrum, team Trajecten & Projecten (groepsbegeleiding) en team Bijzondere Instroom (individuele begeleiding)
- Derde lijn: Zorg- en Adviesteams mbo of gemeente en partners in de hulpverlening
- Direct2Jobs: begeleiding naar werk voor studenten die het niet gaan redden in het onderwijs maar nog wel staan ingeschreven
- MBO Diploma:
Student volgt een diplomagerichte opleiding en rondt deze volledig af
- MBO Certificaat:
Student volgt een van te voren afgesproken deel van MBO-opleiding en rondt deze af met een door OCW vastgesteld MBO-certificaat (alleen via externe financiering (3e leerweg))
- MBO Verklaring 1 (vanaf schooljaar 2020-2021):
Student volgt een diplomagerichte opleiding en verlaat deze voortijdig
- MBO Verklaring 2 (cf. pilot praktijkleren vanaf 2019):
Student volgt een van te voren afgesproken deel van MBO opleiding in ieder geval inclusief de Beroeps Praktijk Vorming (alleen via externe financiering (3e leerweg))
- Praktijkverklaring:
Leerling volgt een buitenschoolse stage in een erkend leerbedrijf volgens de Boris aanpak van SBB

5. Wat zijn onze instrumenten op langere termijn

De pilot verankeren in de bestaande werkwijze.

De geleverde outcome bepalen en monitoren.

Verbeteracties laten volgen.

Businesscase maken: Wat kost het ? Wat levert het op ?

- naar Onderwijs
- naar Werk
- naar het vermijden van zorgescalatie
- naar Wonen

6. Mogelijkheden voor het maken van een stappenplan

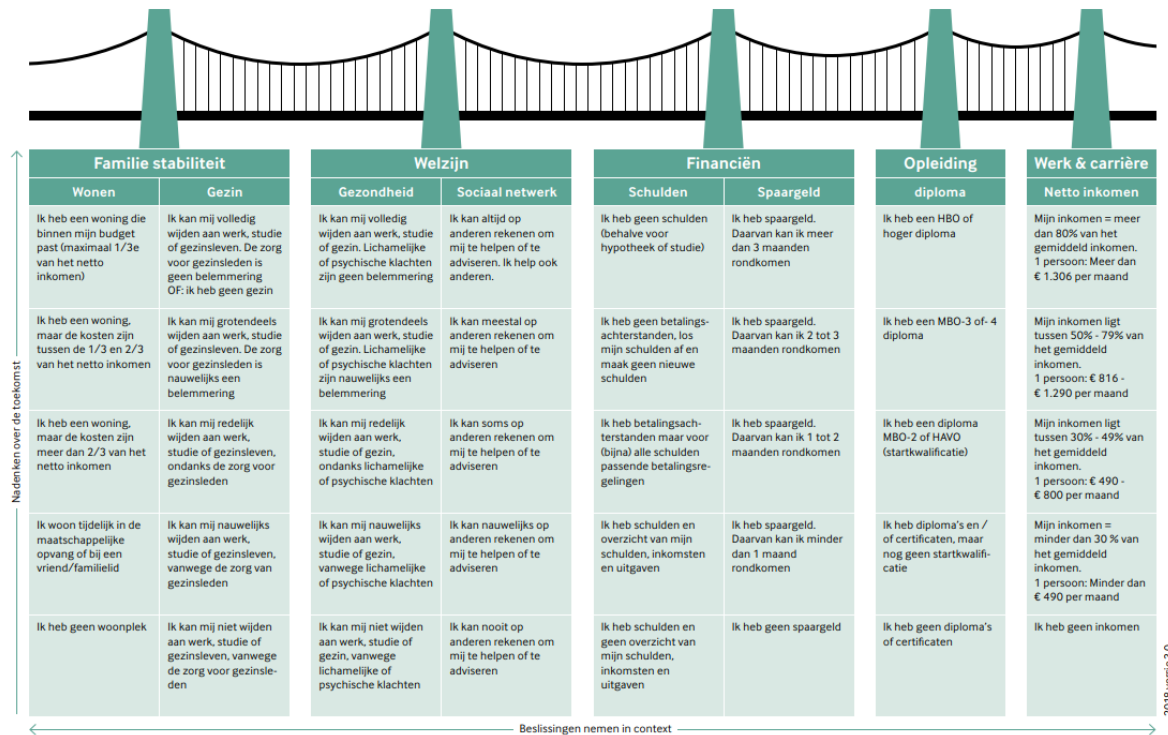
De casusregisseur maakt samen met de jongvolwassene een stappenplan naar een meer zelfredzame toekomst op meerdere leefgebieden. Leidraad bij dat plan kan zijn dat wat het best past bij de jongvolwassene:

¹¹⁾ Zie ook de Kwaliteitsagenda's 2019-2022 van het ROC van Twente en het Zone.College

Mobility-Mentoring:

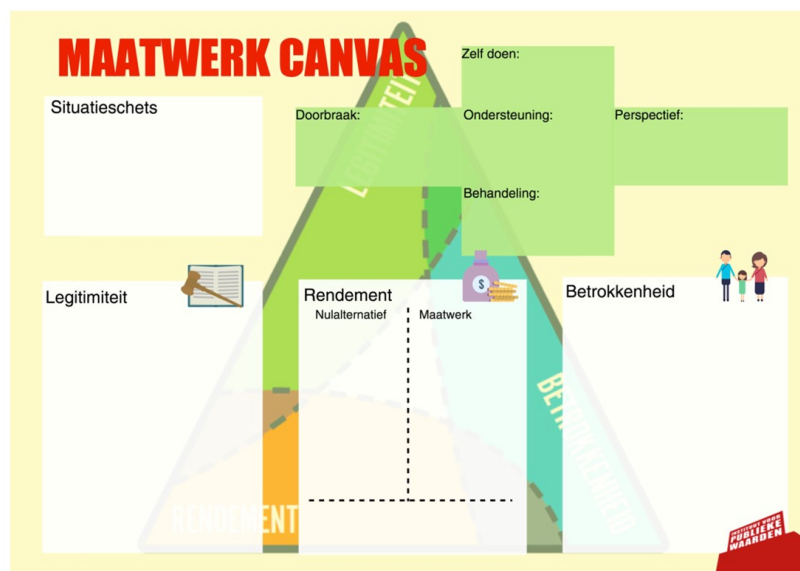

Brug naar Zelfredzaamheid®

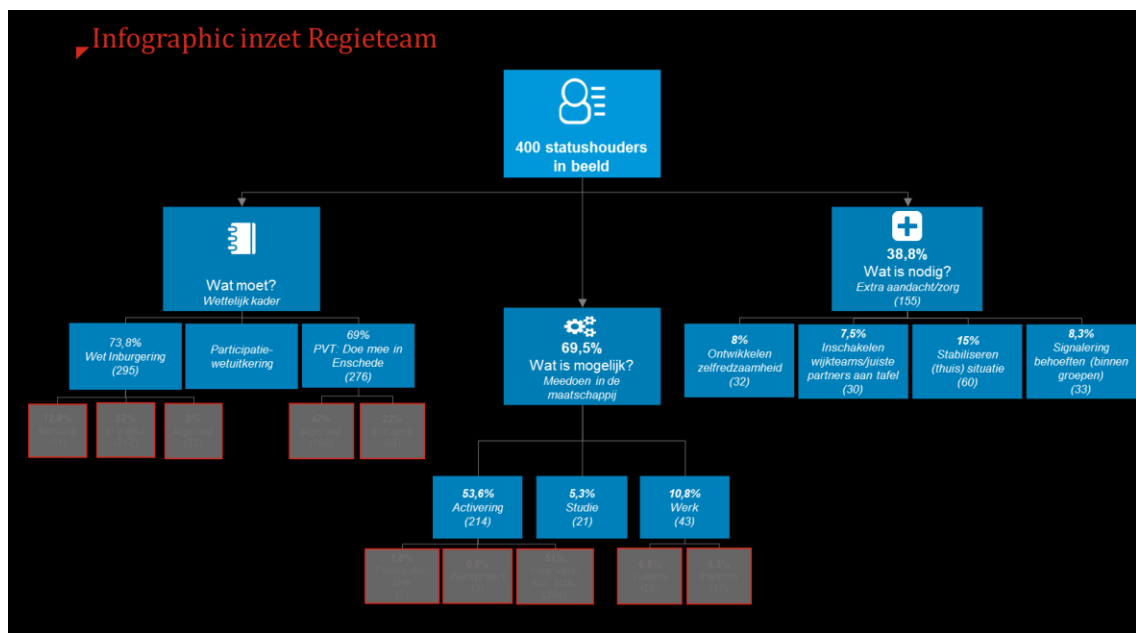
2018 versie 3.0

Maatwerk-canvas IPW met de Maatschappelijke prijslijst:

<https://effectencalculator.nl/maatschappelijke-prijslijst/>

Plan van Aanpak (PIP) voor Statushouders,

Mijn Pad

Een online tool die jongeren en professionals helpt bij het 'vullen' van de verschillende leefgebieden en bijbehorende doelen:

<https://mijnpad.hr.nl/>

Toekomstplan voor jongvolwassenen

Conform de landelijke pilot in Hengelo.

7. Wat leerden we in 2018 van de casusaanpak voor 20 jongvolwassenen in Enschede en (20) in Apeldoorn ?

- Jongere legt niet in 1 gesprek zomaar 'sores' neer bij iemand
- Dat geldt voor de jongvolwassene maar ook vaak voor een casusregisseur die er niet uitkomt
- Deze jongvolwassenen zijn 'een puzzel van 1000 stukjes, waarvan wij 'met 3 professionals ± 6 stukjes zien'. In de tijd verandert het perspectief op de oplossing, omdat er meer stukjes zichtbaar worden
- Behoefte aan intensieve vormen van coaching (24/7)
- Escalatietafels en -ladders helpen casusregisseurs om maatwerk te bieden ("Niemand de deur uit zonder een oplossing")
- Ervaringsdeskundigen maken verschil !
- Commitment van een directeur nodig
 - voor een veilige leeromgeving

- voor verder opschalen, desnoods naar landelijk
- Bestaanszekerheid meestal leidend, leren en werken komt daarna (Maslow, NJI, Big Five van Amsterdam – Spirit)
- Er moeten terugvalopties zijn
- Maatwerk bij multiproblematiek mogelijk maken
- Een persoonlijk coach (JIP/JIM) mogelijk maken
- Overgang van 18- naar 18 +
 - begeleiding/ ondersteuning valt weg
 - opeens: alles zelfstandig, niemand die je aan de hand mee neemt (maatje nodig)
- Verlengde jeugdzorg mogelijk maken
- Een stabiele woonplek mogelijk maken
- Studiefinanciering mogelijk maken voor jongvolwassenen in de schuldsanering
- Schuldhulp vanaf 15 jaar mogelijk maken
- Rijk als schuldeiser mag armoede niet verergeren
- Vrijwilligerswerk met behoud van Wmo-indicatie mogelijk maken
- Een draaideuruitkering in combinatie met flexcontracten mogelijk maken (“Simpel Switchen”)
- 4-weken-zoekperiode bij multiproblematiek negeren
- Nazorg na Mbo-opleiding mogelijk maken